

Saksbehandler
Trude Johannessen

Telefon
77 64 20 46

Vår dato
16.04.2002
Deres dato

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2002/01414- Ark: 420.0
Deres ref.

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

FORSLAG OM ENDRINGER I PLAN- OG BYGNINGSLOVEN – TIDSFRISTER I PLANBEHANDLINGEN

Det vises til høringsbrev av 04.03.02.

Fylkesmannen har gjennomgått endringsforslaget og har en del innspill/kommentarer:

Frister for behandling av reguleringsforslag

Frist for førstegangsbehandling av private reguleringsforslag

Miljøverndepartementet foreslår å innføre en frist på **12 uker** for planmyndighetenes behandling av private reguleringsforslag. Det er i høringsnotatet ikke sagt noe nærmere om fra hvilket tidspunkt fristen løper, men vi antar at det mest nærliggende er at fristen løper fra planforslaget registreres inn hos kommunen. Det bør i denne forbindelse reises spørsmål om det kan stilles krav til planens utforming og innhold. Vil fristen begynne å løpe uavhengig av om planen oppfyller formelle og innholdsmessige krav? Vil manglende (sen) betaling av behandlingsgebyr ha noen innvirkning på fristen? Dersom mangelfulle planer ikke suspenderer fristen, vil dette kunne føre til at disse planene forelegges planutvalget i ufullstendig stand, noe som igjen vil kunne forplante seg videre til høringsinstansenes behandling av sakene.

Planlovutvalget har i sitt arbeid sett på hvilke faglige krav som bør stilles til private planer. Det er ikke fremmet forslag om lovendringer på dette området. Etter vår oppfatning henger kravene til kvalitet i de planer som fremmes for kommunene nøye sammen med de frister som settes for behandling av planene.

Høringsinstansenes behandling av planene vil også være avhengig av ei kommunal samordning. Dette innebærer blant annet at de ulike sektormyndigheter i kommunen kommer med innspill (f eks landbruksfaglig vurdering). Av hensyn til den korte fristen for å reise innsigelse, bør dette arbeidet gjøres før saken oversendes høringsinstansene.

Fylkesmannen ser på den ene side at en fristinnføring kan være en forutsigbar og tidsbesparende løsning. På den annen side er ressursituasjonen på plansiden i kommunene ofte knapp. Konsekvensen av en prioritering av private forslag vil med de erfaringer vi sitter inne med, være at kommunens egen planlegging må vike. Dette finner vi bekymringsfullt, særlig når det gjelder den overordnede planleggingen. Dersom man velger en løsning som foreslått, er vi enige i at det må gies en hjemmel for at andre frister kan avtales mellom kommunen og den private part.

Eventuell innsigelsesbehandling og klagebehandling

Når det gjelder spørsmålet om det er behov for å lovregulere frister for Fylkesmannens behandling av klager over planvedtak eller saksbehandlingstiden for innsigelsessaker, støtter vi Miljøverndepartementets syn. Da disse sakene behandles fortløpende, ser vi ikke at det er behov for å lovregulere frister i denne fasen av planbehandlingen.

Frist for kommunestyrets behandling av private reguleringsforslag

Forslaget om å innføre en frist på **12 uker** til å ferdigbehandle en sak etter at planutvalget har sluttført behandlingen av reguleringsforslaget, innebærer at møtefrekvens i kommunestyret, mekling ved innsigelse og avtaleinngåelse for utbyggingsavtaler må koordineres. Hvem som skal koordinere dette arbeidet, går ikke frem av utkastet.

Når det gjelder meklingen, er det selvsagt Fylkesmannen som koordinerer denne. Hvor lang tid det tar å få avtalt et meklingsmøte vil for eksempel bero på hvor mange sektormyndigheter som har avgitt innsigelse og hvilket tidspunkt på året Fylkesmannen mottar saken. Erfaringsmessig vil meklingssaker som kommer inn i mai/juni ofte ikke kunne mekles før i august på grunn av ferieavviklingen. Jo flere innsigelser som foreligger, jo vanskeligere vil også koordineringsarbeidet være.

Ved innsigelse fra Fylkeslandbruksstyret eller Fylkeskulturutvalget, vil disse organene, dersom de vurderer å trekke innsigelsen etter meklingen, måtte behandle saken politisk på nytt. Slike prosesser kan være tidkrevende og vil i stor grad være avhengig av møtetidspunktene i de politiske organene. En slik prosess krever i noen tilfeller nye møter mellom partene, da det vil være nødvendig å bruke noe tid for å komme frem til en omforenet løsning. Vi forutsetter at hensikten med mekling fremdeles er å forsøke å få partene til å bli enige. Selv om tidsaspektet er viktig, kan vi vanskelig se at det bør være avgjørende dersom partene er i en forhandlingsprosess.

Videre har Fylkesmannen liten kontroll med hvor fort en sak blir oversendt fra kommunen etter at planutvalget har vedtatt ikke å komme innsigelsene i møte. Dersom saken etter meklingen skal forberedes og behandles av kommunestyret innen 12 uker, ser vi at tidsfristen i enkelte tilfeller kan bli særdeles knapp/urealistisk. Dette fordi flere organer skal behandle samme sak uten verken å kunne påvirke eller ha oversikt over hverandres saksbehandling.

Mulige sanksjoner

Vi registrerer at Miljøverndepartementet ikke foreslår sanksjoner dersom 12 ukers fristen ikke overholdes. Dersom fristoversittelser ikke får konsekvenser, kan en spørre om det har noen hensikt å vedta eksakte frister. Dersom fristen egentlig er tenkt å være av veiledende karakter, bør dette fremgå av lovforslaget.

Frist for innsigelse til reguleringsplan og bebyggelsesplan

Miljøverndepartementet forslår at berørte myndigheter må fremme innsigelse innen en rimelig frist etter at planforslaget er lagt ut til offentlig ettersyn. Slik dagens ordning er, kan en innsigelse fremmes helt frem til planen vedtas. I forslaget legges det opp til at fristen for å fremme innsigelse blir den samme som fristen for å avgi høringsuttalelse.

Departementet er av den oppfatning at denne fristendringen vil medføre en samfunnsmessig besparelse hos dem som venter på planvedtaket, da saksbehandlingstiden vil bli mye kortere i de tilfellene der kommunen klarer å løse konflikter før selve planvedtaket fattes. Videre antar departementet at antall planer med innsigelse vil bli redusert når kommunen får bedre tid til å ta hensyn til å behandle innsigelsene. Endelig mener departementet at lovendringen vil medføre besparelser hos fylkesmennene, da det vil komme færre planer til mekling.

Fylkesmannen er av den oppfatning at departementets vurderinger kan virke litt vel optimistiske. Vi savner en oversikt der det fremgår hvor mange innsigelser som faktisk blir fremmet etter at planforslagene har vært på høring/etter høringsfristen. I forhold til de erfaringer vi sitter inne med, er ikke dette noe stort problem. Vi kan derfor vanskelig se at lovendringen kan medføre så store positive konsekvenser som beskrevet av departementet.

Fylkesmannen kan se at det er forutsigbart og kan være formålstjenlig å sette frister som foreslått. Dette innebærer imidlertid at kommunene er skjønnsomme når de skal praktisere hva som er "...rimelig frist...". Kvaliteten på planforslaget og kommunens vurderinger av for eksempel landsbruksmessige og miljømessige forhold vil være av svært stor betydning i forhold til mulighetene for å overholde slike frister. Det vises i den anledning til at Fylkesmannen ikke har fullstendig oversikt over situasjonen i hele fylket. Fylkesmannens ressursituasjon, avstandene og kort barmarkssesong gjør det også vanskelig for statsetatene å skaffe slik kunnskap på egenhånd i hver enkelt sak. Den faglige kompetanse og bemanning i kommunene er viktige komponenter i så måte.

Når det gjelder landbruksinteressene, er myndigheten til å fremme innsigelse lagt til fylkeslandbruksstyret. Normalt avholdes det møter hver 6.-7. uke (noe lengre i forbindelse med sommer og jul). Lovendringen vil gjøre det vanskelig å overholde de fristene som vanligvis stilles i slike saker.

På ovennevnte bakgrunn er det viktig at det gis frister som er lengre enn "minimumsfristen" på 30 dager. Vi formoder derfor at departementet gjennom rundskriv vil utdype nærmere hva som ligger i begrepet "rimelig frist", og hvordan dette bør praktiseres.

Med hilsen

Ylgunn Gregusson
Kst. fylkesmann

Trude Johannessen
Juridisk rådgiver

Kopi: Fylkesmennene